

تاریخ: ۱۴۰۴/۱۲/۰۵
شماره: ۱۴۰۴/ص/۴۰/۱۹۵۲
پیوست: دارد

تا پای جان برای ایران

جناب آقای دکتر علیرضا سرزعیم

رئیس محترم سازمان نظام پزشکی کرج

جناب آقای دکتر حسینی

رئیس محترم سازمان نظام پزشکی شهرستان فردیس

جناب آقای دکتر فرهاد سپنج

ریاست محترم سازمان نظام پزشکی شهرستان ساوجبلاغ

جناب آقای دکتر سید عباس طباطبائی

ریاست محترم سازمان نظام پزشکی شهرستان نظرآباد

با سلام و احترام

به پیوست نامه شماره ۴۰۰/۳۱۷۲ مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۰ معاونت محترم درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص ابلاغ راهنمای واکسن آبله مرغان و همچنین تراکت اطلاع رسانی (معرفی گروههای خاص هدف این برنامه و مراکز منتخب تزریق واکسن) در استان البرز، جهت استحضار و بهره برداری ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید ضمن اطلاع رسانی به همکاران ذیربط، راهنما و تراکت مذکور به نحو شایسته در اختیار پزشکان شاغل در بخش خصوصی قرار گیرد.

دکتر معصومه جودکی
معاون بهداشت و رئیس مرکز بهداشت استان

مسئول مرکز روابط عمومی
۱۴۰۵

نامه فوق بدون مهر معاونت فاقد اعتبار می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

بسمه تعالی

شماره ۳۱۷۲/۴۰۰
تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۰
پوست دارد

روسای محترم دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

جناب آقای دکتر پیر صالحی

معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو

جناب آقای دکتر علیرضا رئیسی

معاون محترم بهداشت

جناب آقای دکتر خسرو صادق نیت

مشاور وزیر و مدیر کل محترم حوزه وزارتی

جناب آقای دکتر محمد مهدی ناصحی

مدیر عامل محترم سازمان بیمه سلامت ایران

جناب آقای دکتر سالاری

مدیر عامل محترم سازمان تامین اجتماعی

جناب آقای دکتر محمد رئیس زاده

رئیس کل محترم سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای دکتر عباس مسجدی آرانی

رئیس محترم سازمان پزشکی قانونی کشور

جناب آقای دکتر مسعود فیض اربابی

مدیر عامل محترم سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح

جناب آقای دکتر احسان مصطفوی

رئیس محترم انستیتو پاستور ایران

جناب آقای دکتر علی اکبر ولایتی

رئیس محترم مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی بیمارستان مسیح دانشوری

جناب آقای دکتر فریدون نوحی

رئیس محترم مرکز انستیتو آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی

موضوع: ابلاغ- راهنمای تجویز واکسن آبله مرغان

شماره ۳۱۷۲/۴۰۰
تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۰
پست د.د.د.

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی
معاونت درمان

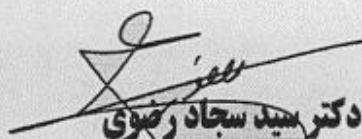
با سلام و احترام؛

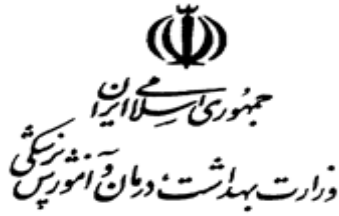
چنانچه مستحضرد؛ یکی از راهکارهایی که برای پیشگیری از افزایش هزینه‌های درمان و تحمیل بار اقتصادی سنگین به نظام سلامت و جامعه در کشورهای مختلف مورد توجه است تدوین و نشر انواع راهنماهای بالینی است که به عنوان یکی از محورهای برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی نیز مورد توجه می‌باشد. در همین راستا معاونت درمان وزارت متبوع، تدوین و ابلاغ انواع راهنماهای بالینی (شناسنامه و استاندارد خدمات، راهنمای تجویز دارو، پروتکل تشخیص و درمان بیماری و...) را با اولویت خدمات پر تواتر، پر هزینه (خدمات، تجهیزات)، نیازمند پوشش بیمه‌ای و با حضور جمعی از اساتید علمی در حوزه‌های مختلف و معاونت‌های تخصصی وزارت عهده‌دار شده است. لذا در راستای پویا سازی ارائه خدمات پزشکی و اجرایی نمودن بر مبنای بند ۵ و ۸-۱ سیاست‌های کلی سلامت و ردیف ۲-۳ بند (الف) ماده ۶۹ و ردیف ۱ و ۲ ماده ۷۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، مبنی بر اجازه تجویز خدمات و انجام خرید راهبردی سازمان‌های بیمه‌گر بر اساس دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی توسط وزارت بهداشت "راهنمای تجویز واکسن آبله مرغان" به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.

بدیهی است ضمن تاکید بر ارائه خدمت در چارچوب استانداردهای مورد تایید وزارت متبوع، اعلام می‌گردد؛ دانشگاه/ دانشکده، انجمن‌ها و سازمان نظام پزشکی می‌بایست از این راهنماها در آموزش‌های بازآموزی استفاده و سازمان‌های بیمه‌گر نیز بر اساس محصولات دانشی اقدام به خرید راهبردی نمایند. امید است با بهره‌مندی از تلاش جمعی و اطلاع‌رسانی در این زمینه، شاهد تحولی جدی در حوزه استقرار و بکارگیری راهنماها به منظور ارتقای کیفیت خدمات و کاهش هزینه‌های غیر ضروری باشیم.

لازم به ذکر است راهنمای تجویز داروی مذکور از طریق تارنمای معاونت درمان به آدرس

<http://medcare.behdasht.gov.ir> در دسترس می‌باشد.

دکتر سعید سجاد رضوی
معاون درمان

معاونت درمان

راهنمای تجویز

واکسن آبله مرغان

(Varicella Virus Vaccine)

زمستان ۱۴۰۴

کمیته مشاوران جهت تنظیم و تدوین:

دکتر خوروش جانشین دبیر بورد رشته تخصصی بیماری های عفونی و گرمسیری

دکتر رضانی دبیر انجمن علمی متخصصین عفونی و گرمسیری ایران

دکتر اشرف زاده دبیر بورد رشته تخصصی بیماری های اطفال

دکتر کریمی پور سرپرست معاونت تحقیقات، فناوری و آموزش انستیتو پاستور ایران

دکتر ساناز بخشنده

دکتر شهناز علیمردانی متخصص داروسازی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران

با همکاری:

انستیتو پاستور ایران

مرکز مدیریت بیماری های واگیر معاونت بهداشت

تحت نظر:

دکتر سید سجاد رضوی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و معاون درمان وزارت بهداشت

تحت نظارت فنی:

گروه تدوین استاندارد و راهنمای بالینی

دفتر ارزیابی فن آوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت

بسمه تعالی

راهنمای تجویز دارو

نام دارو	محل تزریق یا تلقیح واکسن	افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	منع مصرف	موارد مصرف	دوز و تواتر مصرف دارو	شرایط تجویز
واکسن ویروس زنده آبله مرغان (واریسلا زوستر)	- مراکز واکسیناسیون تحت پوشش معاونت بهداشت به شرط زیر: *بیمار با نامه رسمی از پزشک دارای صلاحیت تجویز به این مراکز معرفی شود. *سابقه واکسیناسیون ثبت شود.	- متخصصین عفونی - متخصصین کودکان و تمامی رشته های فوق تخصص کودکان - متخصصین آلرژی و ایمونولوژی بالینی	-سابقه واکنش آلرژیک شدید به هر یک از اجزای واکسن (از جمله نئومایسین و ژلاتین) یا دوز قبلی واکسن آبله مرغان -بیماری تبار متوسط یا شدید (تب بالای °C ۳۸,۵) -سل فعال و درمان نشده -بارداری - در افراد با هدف باردار شدن تا ۳ ماه قبل از بارداری -افراد دچار نقص ایمنی یا سرکوب سیستم ایمنی (به دلیل بیماری یا دریافت ایمونوساپرسیو از جمله کورتیکواستروئیدها با دوز بالا) -تا ۴حداقل هفته قبل از شروع ایمونوساپرسیو	ایمن سازی فعال برای پیشگیری اولیه از آبله مرغان فقط در گروههای پرخطر مذکور در ذیل جدول	حداقل سن هنگام تزریق واکسن ۱۲ ماهگی است. از ۱۲ ماهگی به بعد : دو دوز نیم میلی لیتر با فاصله ۴ تا ۱۲ هفته (طبق دستورالعمل کارخانه سازنده) به صورت عضلانی یا زیر جلدی تزریق می شود. از ۱۲ ماهگی به بعد در افراد HIV مثبت فاقد علامت : دو دوز نیم میلی لیتر با فاصله حداقل ۱۲ هفته به صورت عضلانی یا زیر جلدی تزریق می شود.	*گروههای پرخطر در ذیل جدول آورده شده است. از محلول رقیق کننده استریل همراه واکسن استفاده شود. یک ویال کامل رقیق شده معادل 0.5 ml و یک دوز محسوب میشود. *به دلیل احتمال واکنش حساسیتی یا آنافیلاکسی بایستی اپی نفرین 1mg/ml در دسترس باشد.

نام دارو	محل تزریق یا تلقیح واکسن	افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	منع مصرف	موارد مصرف	دوز و تواتر مصرف دارو	شرایط تجویز
			<p>- تا ۳ ماه بعد از دریافت ایمونوساپرسیو</p> <p>- تا حداقل ۶ ماه بعد از دریافت Anti BCell مانند ریتوکسیمب</p> <p>- همزمان با فرآورده های حاوی آنتی بادی مانند ایمونوگلوبولین و فرآورده های خونی)</p> <p>- همزمان با داروهای آنتی وایرال ضد هرپس ویروس (آسیکلوویر، وال آسیکلویر)؛ در بیماری که ۲۴ ساعت قبل این داروها را دریافت کرده است این واکسن زده نشود. همچنین این داروها تا ۱۴ روز بعد از واکسیناسیون واریسلا شروع نشود.</p> <p>- سالیسیلاتها از جمله آسپرین در کودکان تا ۶ هفته بعد از واکسیناسیون به دلیل خطر سندرم ری تجویز نشود.</p>			<p>* تا ۱۵ دقیقه بعد از واکسیناسیون خطر افتادن به دلیل سنکوپ وجود دارد.</p>

• توجه:

بر اساس راهنمای کشوری ایمن سازی، مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۴۰۳، واکسیناسیون جاری کودکان علیه آبله مرغان در حال حاضر جزو اولویت های بهداشت عمومی نیست و تزریق محدود واکسن به کودکان، می تواند سبب افزایش بروز آبله مرغان در سنین بالاتر شود که این مساله ممکن است با وجود کم تر شدن تعداد کلی مبتلایان، به دلیل وجود مرگ و میر بیشتر این بیماری در سنین بالاتر، سبب افزایش کلی مرگ و میر گردد. لذا در حال حاضر، تزریق واکسن آبله مرغان فقط در گروه های پرخطر تعیین شده در راهنمای مذکور به شرح ذیل و با نامه پزشک معالج صورت گرفته و در سامانه های الکترونیکی سطح اول ثبت می شود.

• گروه های پرخطر مجاز برای واکسیناسیون آبله مرغان:

- ۱- افراد مبتلا به بدخیمی تحت شیمی درمانی یا رادیوتراپی بدون سابقه ابتلا به آبله مرغان که دوره شیمی درمانی را با موفقیت تکمیل کرده و بیماری آن ها در مرحله خاموشی است و شواهدی به نفع ایمنی علیه آبله مرغان ندارند، در صورت داشتن شواهدی از برگشت سیستم ایمنی به حالت قابل قبول (CD4 بیشتر یا مساوی ۲۰۰ و بیشتر یا مساوی ۱۵٪ در سن بالای ۵ سال، بیشتر از ۵۰۰ در سن بین ۱ تا ۵ سال و بالای ۷۵۰ در سن کمتر از یکسال و یا لنفوسیت بالای ۱۵۰۰ در کودکان زیر ۶ سال و بالای ۱۰۰۰ در ۶ سال و بزرگ تر)، می توانند واکسن آبله مرغان را ۳ تا ۶ ماه (حداقل سه ماه) پس از قطع کامل شیمی درمانی دریافت کنند. واکسیناسیون در این افراد باید صرفاً در صورت دسترسی به داروهای ضد ویروسی (برای مقابله با عوارض احتمالی) صورت گیرد.
- ۲- افراد HIV مثبت بدون علامت و بدون نقص ایمنی شدید (به مدت حداقل ۶ ماه، CD4 بیشتر یا مساوی ۲۰۰، بیشتر یا مساوی ۱۵٪ در سن بالای ۵ سال، یا CD4 بیشتر یا مساوی ۱۵٪ در سن ۵ سال و کمتر) از جمله افرادی که تحت درمان دارویی HAART هستند، در صورت فقدان شواهد سرولوژی ایمنی علیه آبله مرغان و یا سابقه ابتلا به بیماری می توانند واکسن را دریافت کنند.
- ۳- در دریافت کنندگان پیوند، واکسن آبله مرغان در افراد تحت پیوند سلول های بنیادی خون ساز حداقل ۲۴ ماه بعد از پیوند، به شرط عدم وجود شواهد GVHD، گذشت ۸-۱۱ ماه از دریافت آخرین نوبت IVIG، فعال شدن مغز استخوان، داشتن حداقل قابل قبول پلاکت و سیستم ایمنی طبیعی (لنفوسیت بالای ۱۰۰۰) قابل تزریق است.
- ۴- افراد با بیماری زمینه ای که کورتیکو استروئید جزو داروهای اصلی درمانی بوده و آن را با دز بالا و طولانی مدت دریافت کرده اند، می توانند واکسن آبله مرغان را حداقل ۴ هفته و حداکثر تا ۲ هفته قبل از شروع دارو دریافت کنند. در غیر اینصورت، دریافت این واکسن تا یک ماه بعد از قطع دارو ممنوع است.

- ۵- در مورد سایر داروهای مهارکننده سیستم ایمنی نیز توصیه می شود واکسن آبله مرغان حداقل ۴ هفته قبل از شروع دارو دریافت شود. در غیر این صورت تجویز واکسن باید حداقل سه ماه بعد از قطع مهار کننده های اینترلوکین ها و مهارکننده های TNF-alfa و ۶ ماه بعد از قطع داروهای ضد B-Cell مثل ریتوکسیماب انجام شود.
- ۶- بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس که تحت درمان با داروی Fingolimod قرار می گیرند، در صورت سابقه منفی ابتلا به آبله مرغان یا واکسیناسیون علیه آن و با سرولوژی منفی علیه بیماری ، باید حداقل یک ماه قبل از شروع داروی مذکور، واکسن آبله مرغان را دریافت کنند.
- ۷- در صورت دسترسی، توصیه می شود اعضای خانواده گروه های پرخطر در صورت فقدان شواهد سرولوژی ایمنی علیه آبله مرغان و یا سابقه ابتلا به بیماری، واکسن را دریافت نمایند.

اقدامات مورد نیاز قبل از تجویز دارو (اقدامات پاراکلینیک و ...)

- بررسی سابقه پزشکی فرد (حساسیتها، وضعیت ایمنی، داروهای مصرفی، بارداری).
اندازه گیری دمای بدن ، در صورت تب بالای $38,5^{\circ}\text{C}$ ، واکسیناسیون به تعویق افتد.
تست توبرکولین (PPD) در صورت نیاز، باید قبل از واکسیناسیون یا همزمان انجام شود (واکسن ممکن است باعث کاهش موقت حساسیت پوستی شود).

توصیه ها :

- آخرین مستندات نشان میدهد که ویروس واکسن فقط زمانی قابلیت انتقال دارد که در فرد گیرنده راش ایجاد کرده باشد. به همین دلیل در زمانیکه فرد واکسن دریافت کرده ولی راش ندارد انتقال ویروس صورت نمیگیرد. در صورت بروز راش برای طول مدت وجود راش احتمال انتقال ویروس هر چند کم وجود دارد. لذا جداسازی افراد پرخطر با نقص سیستم ایمنی در این شرایط مد نظر باشد.
- در افرادی که سابقه خانوادگی نقص ایمنی مادرزادی یا ارثی دارند، واکسیناسیون باید تا زمانی که وضعیت ایمنی فرد ارزیابی شده و مشخص شود که سیستم ایمنی وی سالم است، به تعویق افتد.
- نکات مهم در مورد تجویز واکسن آبله مرغان:

- حداقل سن هنگام تزریق واکسن 12 ماهگی است.
- در بچه های زیر 2 سال در قسمت قدامی خارجی ران و در افراد بزرگ تر در قسمت فوقانی ناحیه دلتوئید تزریق می شود.
- در صورت وجود اختلالات خونریزی دهنده، تزریق زیرجلدی انجام میشود.

- d. واکسن باید در یخچال (2-8 درجه) نگهداری شده و نباید فریز شود.
- e. ویال واکسن باید در جعبه مقوایی نگهداری شده و از نور محافظت شود.
- f. واکسن پس از آماده سازی باید حداکثر طی 30 دقیقه استفاده شود. واکسن آماده شده نباید فریز شود.

نکته:

واکسن آبله مرغان را می توان همزمان در یک روز با سایر واکسن های زنده یا غیر فعال تجویز کرد، البته محل تزریق جدا باشد. به دنبال دریافت این واکسن به مدت یک ماه هیچ نوع ایمنوگلوبولین از جمله VZIG نباید تجویز شود.

منابع:

-برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۴۰۳

تزریق واکسن آبله مرغان برای بیماران خاص:

به اطلاع همشهریان عزیز می‌رساند واکسن آبله مرغان جهت بیماریهای خاص مشروح در زیر در مراکز خدمات جامع سلامت منتخب تزریق می‌گردد:

۱- افراد مبتلا به بدخیمی تحت شیمی درمانی یا رادیوتراپی
۲- دریافت کنندگان پیوند

۳- افراد با بیماری زمینه‌ای که کورتیکواستروئید جزء داروهای اصلی ایشان بوده است.

۴- افرادی که سایر مهارکننده‌های سیستم ایمنی را دریافت می‌کنند.

۵- افراد مبتلا به MS

۶- افراد اچ‌آی‌وی مثبت بدون علامت و بدون نقص ایمنی شدید

۷- اعضای خانواده گروههای پیشگفت

شایان ذکر است کلیه موارد ذکر شده در صورت فقدان ایمنی علیه آبله مرغان (بدون سابقه ابتلا به آبله مرغان یا دریافت واکسن) می‌توانند با به همراه داشتن نامه پزشک معالج مبنی بر ۱- تایید بیماری ۲- تجویز واکسن آبله مرغان به مراکز معرفی شده مراجعه نموده و پس از بررسی و در صورت احراز شرایط ذکر شده در دستورالعمل‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واکسن را دریافت نمایند.

نام و آدرس مراکز منتخب تزریق واکسن آبله مرغان

نام مرکز بهداشت	نام مرکز منتخب واکسناسیون آبله مرغان	آدرس	تلفن
غرب کرج	مرکز خدمات جامع سلامت شهید سلیمانی	کرج، شاهین ویلا، خیابان ۲۲ بهمن جنوبی، جنب سالن ورزشی شهید همت (داخل کوچه)	۰۲۶۳۴۵۷۴۲۱۰ ۳۴۵۷۰۷۹۳
شرق کرج	مرکز خدمات جامع سلامت شهید سبزه پرور	کرج، میدان آزادگان، ابتدای بلوار بسیج (۴۵متری کاج)، خیابان جهان پهلوان تختی	۰۲۶۳۲۵۲۳۴۱۵
فردیس	مرکز خدمات جامع سلامت وحدت	فردیس، شهرک وحدت، خ ۷ شرقی، گذر ماقبل آخر، نبش کوچه حیدری	۲۶۳۶۶۲۴۳۰۸
ساوجبلاغ	مرکز خدمات جامع سلامت شهید کلیم اله معدن‌دار	هشتگرد، بلوار امام خمینی، روبروی بانک تجارت	۰۲۶۴۴۲۲۷۴۸۲
نظرآباد	مرکز خدمات جامع سلامت شهید زارعی‌نژاد	نظرآباد، خیابان تهران، نبش گلستان ۱	۰۲۶۴۵۳۶۲۸۲۰
چهارباغ	مرکز خدمات جامع سلامت ابن سینا	چهارباغ، بلوار امام خمینی، خیابان ابن سینا	۰۲۶۴۴۵۶۲۸۴۶
اشتهارد	مرکز خدمات جامع سلامت شهید ملاحسنی	اشتهارد، بلوار آیت اله خامنه‌ای، جنب بانک ملی	۰۲۶۳۷۷۲۲۷۳۹
طالقان	مرکز خدمات جامع سلامت شهید البرزی	طالقان، شهرک اداری خیابان شهدای سلامت روبروی اداره مالیات	۰۲۶۴۴۷۲۴۱۲۷

